

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת כי תצא

בס"ד, עש"ק פרשת כי תצא
י"ג אלול תשע"ב – שנה ג' גליון קל"ד

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת		
ירושלים	6:28	7:40
בני ברק	6:43	7:42
ניו יורק	7:11	8:09
מונטריאל	7:18	8:17

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

כי תצא למלחמה על איבך ונתנו הוי"ה אלהיך בידך ושבית שביו.
וראיך בשביה אשת יפת תאר והשקת בה ולקחת לך לאשה (כא י).

יפת תאר וגו', היינו שמבואר עוד בשם מרן הבעש"ט הקדוש זלה"ה זי"ע (בעש"ט עה"ת בראשית אות קג) שאמר בשם הרמב"ן, כלל גדול בדרכי האדם להתנהג בהן בין בדבר מצוה בין בעסקיו, שיהיו כל מעשיו לשם שמים, לא להנאת עצמו, בהודמן לו דבר אחד ונפשו חשקה לעשותו, ומסופק בו אם לעשותו או יחדל, תחלה יסיר מדבר זה כל צד הנאה שיש לו אם יעשה דבר זה, ואז כשיסיר מדבר זה הנאת ותועלת עצמו, אז ישכיל ויוכל לחשוב בנקל באמיתית הדבר אם לעשותו או לאו עיי"ש.

וזה שאומר התורה שלפעמים יראה לך המצות יפת תאר שהוא בשלימות הגמור, ואיך יודע אם כן הוא האמת, אז אומר לך התורה והבאתה אל תוך ביתך וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה וגו' שתסיר מדבר הזה כל צד הנאה והכבוד והגאווה שיש לו אם יעשה דבר זה. ועוד צריך ליבכתה את אביה ואת אמה' להתפלל ולהתחנן לסיעתא ועזר מהקב"ה להנצל מכל פניה דקה מן הדקה ח"ו, ואחר כן תבוא אליה ובעלתה והיתה לך לאשה תעשה אותה בשלימות, ואז תוכל לעלות הניצו"ק ממדת המלכות בשלימות הגמור.

(רעוא דרעיון תשס"ט לפ"ק)

הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת כי תשא אות כג).

ועוד איתא ממרן הבעש"ט הקדוש (בעש"ט עה"ת מ"ח אות מב) שמדת המלכות קשה מאוד להכניעו ולתקנו ולבררו ולעלותו לבינה על תכליתה. והמעם בזה יש לומר כי צד הרע של המלכות הוא הגאווה אני אמלוך, וכמו שכתוב באגרת הרמב"ן כי המתגאה על הבריות הוא מורד במלכות שמים, כי הוא מתפאר בלבוש מלכות השי"ת שמו, שנאמר 'הוי"ה מלך גאות לבש' (תהלים צג א). ולכן קשה מאוד להנצל מהגאווה ולתקנה. אבל שורש המלכות בקדושה, להאמין שאין שום מציאות דבר קטן וגדול שלא יהיה שם מציאות אורו והשגחתו וכחו יתברך.

וזה שמרמזו כאן רש"י ושבית שביו לרבות כנענים שכתובה, ואע"פ שהן מזו' אומות. היינו שבארץ ישראל שהוא בחינת מלכות לא היו יכולים לעלות הניצו"ק שבתוכם, משא"כ במלחמת הרשות שבחזן לארץ שם היו יכולים לעלות גם הכנענים שכתובה, כי באר"י שהוא פלטרין של מלך בחינת מלכות קשה מאוד לעלותם.

וממשך התורה לומר איך הוא יכול לעלותם וראית בשביה אשת

פרש"י במלחמת הרשות הכתוב מדבר. והביאור בזה יש לומר שרש"י כתב אח"כ 'ולקחת לך לאשה' לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע. וכן איתא בזוהר חדש, 'על איבך' דא איהו יצה"ר. וכן הוא בארוכה בלקוטי תורה ממרן האריז"ל.

וזהו שמרמזו כאן רש"י, שבמלחמת הרשות הכתוב מדבר, הכוונה בזה, דהנה השם יתברך ברוך הוא נתן באדם שני יצרים יצר טוב ויצר הרע, ונתן לאדם בחירה חפשית, לבחור באיזה דרך שהוא רוצה לילך. וכמו שאומרים חז"ל במסכת אבות (פ"ג מט"ו) והרשות נתונה. ופירש הרע"ב, בידו של אדם לעשות טוב ורע, כדכתיב ראה נתתי לפניך היום את החיים וגו' (דברים ל טו).

והנה תכלית בריאת האדם בשני יצרים, שישתדל האדם לעשות מיצר הרע יצר טוב, ולעבוד את השם יתברך בשני יצרים כמ"ש 'בכל לבבך' (דברים ו ה) בשני יצריך, כדאיתא בגמרא (ברכות נד). ביצר טוב וביצר הרע.

והנה כל העבודה להכניע את היצר הרע הוא בזיו"ן מדותיו של האדם חג"ת נהי"ם שבהם יש צד הרע וצד הטוב, להחזיר כל המדות רעות לעבודת השם, וכמו שביאר מרן אור ישראל הבעש"ט

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

שִׁלַח תְּשִׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִישַׁב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים (כב ז)
איתא במדרש (רבי' ז) אם קיימת מצוה זו, אתה ממנהר לבא מלך המשיח, שכתוב בו שלוח, שנאמר (ישעיה לב ב) 'משלחי רגל השור והחמור'. ולדרבנו בס"ד יש לומר, הא"ם ר"ת אליהו מ'שיח כמבואר בספח"ק נועם מגדים. וזה איתא עוד במדרש, אם קיימת מצוה זו, אתה ממנהר את אליהו הנביא, שנאמר (מלאכי ג כג) 'הנני שלח לכם את אליהו. וזה לדעתי מרמז ג"כ תיבת הא"ם ר"ת אליהו מ'לאך ה'ברית.

(פרי חיים מרבתינו חיים יעקב מקאמרא)

גְּדֹלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע בְּנֹפֹת כְּסוּתָהָ אֲשֶׁר תִּכְסֶה בָּהּ (כב יב).

ר"ל, ידוע הוא שעל כל רמ"ח אברי האדם ושם"ה נידון, צריך בר ישראל לראות שיעשה ויקיים כנגדן תרי"ג מצוות, כדי שתשרה על כל אבר ואבר שם הוי"ה ב"ה, כדאיתא בשער הקדושה לרח"ו (שער א). לזה כתיב גדילים תעשה לך היינו שיתגדל על כל אבר ואבר שלך. על ארבע בנפות כסותך שהוא נגר ד' אותיות שם הוי"ה, אשר תכסה בה ששם הוי"ה ב"ה תשרה עלך.

(כן ביתי מרבתינו אליעזר צבי מקאמרא)

לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אָחִיךָ או שוֹרוֹ נִפְלִים בְּדֶרֶךְ וְהִתְעַלְמֶתָ מֵהֵם הַקֶּם תְּקִים עִמּוֹ (כב ד)

ומצות עשה של הקם תקים עמו בסוד צור ישראל קומה בעזרת ישראל שישתלם הקומה בעזרת ישראל, ולכן מצוה לסייע לחבירו להמעינו במעשים טובים שישתלם הקומה שלו, ולא יצטרך שיתגלגל בגילגול. ומצות מעינה בשכר (כבא מצינעא לב), כי יש לו חלק במצות שעושה חבירו כשמסייע לו, וכן לפעמים בא נשמה בעיבור לסייע לתורה ומצות ונמלת חלק עמו, וזהו הקם תקים עמו שגם אתה תקים עם חביוך.

(אוצר החיים מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרא)

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

איזה איש, וזוה המשיך רחמים על בנו, ופסקו לו חיים, כי לא על חנם יצא שגיאה מפיו לומר לו נגב.

וכן צדיק זה יש בו איזה צד רע בקרבנו, ויש לו יסורים לכופו, וזוה יארע לו איזה חטאים קטנים ודקים, וזהו והוציאו אותו אל זקני עירו יומין דעתיקא שבת (וה"ק ח"ג קצ"ז), ושם נרשמיין עבירות הדקות, ואל שער מקמו ושם בתרע בית דינא דנין על עבירות הגלויות, אבל לצדיק כזה בי דינא דאבא ואמא קריבין לו, ולכן מקרבין הכל לבי דינא דעתיקא כמבואר בוהר (ח"ג קל"ז): בי דינא דעתיקא נטיין לזכות תדיר סלה, דא ב"ד דעתיקא ע"ש.

ומדוקדק היטב, מתחלה והוציאו אל זקני עירו לדון על הדקות והקלות אל זקני עירו, ואל שער מקומו תרע בית דינא בהיכל זכות, ובאמת שער מקמו קריבין אינון (שם), ואינון רואין אצל הצדיק שקרוב להם שום חטא, כי חטא גדול אין לו, והדקות, מחמת קורבה אין רואין שום חטא, ולכך ואמרו אל זקני עירו, כי שער מקומו יצא משם זכאי, ולא נשאר אלא אמירה ואמרו אל זקני עירו.

בגנו זה סורר עדיין איננו מוכרח בדעת שלם, ואמר וזרה עדיין יש בו מריחות ומועם מעם מר בתורה ממים המרים, ולזה איננו שמע להחיות עצמו בחיות אמיתי תורה ותפלה, בקלנו, ועדיין זולל באיזה האוה וסבא בתאוות עוה"ז, ולזה יצא הפסק מבי דינא דעתיקא, ורגמיהו כל אנשי עירו באבנים באותיות ובדבורים, עומדין עוי פנים שבעירו ומחרפין ומגדפין ומכוין הצדיק הזה, ומחלישין דעתו ומת, כי מאן דנחית מדרגא דיליה קרוי ביה מיתה, וסוכל בזיונות וחרופין וגדופין נחשב לו למיתה ולגילגול, או תרע כשעומדין עלך בחלישות דעת הרבה. אוי בערת הרע מקרבך אוי אני מבשרך שכל הרע שבקרבך על ידי שתסכול הרופין וחלישות דעת הרבה מאינון רישע ערב רב, יתבער הרע לגמרי ממך, חלף הלך לו, וכל ישראל ישמעו שמע חכמתך ומדריגתך הקדושה, ויראו בחד יוד מלשון אור והארה, כל הנשמות ישראל יאירו ממך בהארה נפלאה, אמון כן יהי רצון.

(היכל הברכה מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרא)

כִּי יִהְיֶה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה אֵינּוֹ שָׁמַע בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וַיִּסְרּוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם (כא ח).

ויש לדרוש פרשה זאת על פי דרך עבודה אמיתי, כי יהיה לאיש דא קב"ה, בן דא ישראל צדיק הדור, סורר מן הדרך הרע, כי יש בו מעט רע, והוא לוחם מלחמות ומכניע הרע בן סור"ד [מספר] תנ"ה ס"ג, שם המלחמה עיין לק"ת חגר חרבך על ירך, בן סורר מכח אלו האורת של חרב גלית תנ"ה כמבואר ביחודים, ותנ"ה הוא שם קדוש מע"ב שמות, והוא חרבו של גלית הפלשתי תנה, אין כמותה להלחם באויבי ה', ושם ס"ג שורש כלי זין. ומורה כמעט ג"כ ברכות יעמה מורה (תהלים פד ז), מורה הוראות וצדיק גמור.

אעפ"כ לא הגיע עדיין למדריגות החסידות שיהא מוטבע בסוב, ויש בו עדיין צד הרע, שבהכרח להלחם עמו יומם ולילה איננו שומע בקול אביו ובקול אמו עיין לקוטי [תורה] וירא, כי כל נשמה יש לו לבוש מאביו ואמו, והלבוש זה מסייע לתורה ולמצות אם נודרך לגמרי, וכל שפע היורדת עליו הוא על ידי לבוש זה, ואם אביו ואמו לא קדשו עצמן, והוא לא זוכך עדיין לבושו, זה הלבוש מויק לו כמו היצר הרע, וזה הלבוש רוא דקול אביו וקול אמו אם הוא אינו מוכרח, מושכו הלבוש של אביו לחאות רעות, כסופין והנאין דהאי עלמא, וקול אמו מושכו לכל מדת רעות כעם וגאוה, והוא איננו שמע בקול אביו ובקול אמו. ויסרו אתו שיש לו עדיין יסורים לכוף צד הרע והתאות, אעפ"כ לא ישמע אליהם וכופה את הרע בכל יכולתו.

אעפ"כ לפעמים נכשל בעבירות דקות, מכח צד הרע שיש לו והוא תקוף ועו, ולזה ותפשו בו אביו ואמו שבשמים, ומקרבין אותו לבי דינא אל זקני עירו כי דינא דעתיקא, ושם דנין על הדקות ועל הקלות, ושם נרשמיין. כמו שאירע מעשה בצדיק מתלמידי מרן הריב"ש מוב שבנו אמר לאיש אחד נגב אתה, והלכין פניו על חנם, כי חפשו בבית דין של מעלה ולא היה בו שום חטא של נגיבה, ופסקו מיתה לבנו של הצדיק, ובעליות שבת העלה אביו הצדיק בתפלתו את העולמות למקום גבוה מאד, ושם נמצא נרשם דבר דק על אותו האיש שנגב פעם אחת דעת

עטרת אבות

על מסכת אבות מרבתינו זי"ע

רַבֵּן יוֹהָנָן בֶּן זַבְדַּי קָבַל מֵהֵלֵל וּמִשְׁמַאי. הוּא הָיָה אוֹמֵר, אִם לְמִדַּת תּוֹרַת הַרְבֵּה, אֵל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַמְּךָ, כִּי לָךְ נוֹצְרֶתָ (פ"ב מ"ח)

שלמדת תורה הרבה ואתה צדיק גמור בוה, כי לכך נוצרת ללמוד וללמד לשמור ולעשות, וזוה שלא עשית מה שלמדת צריך אתה לעשות תשובה על זה, כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, לזה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת לעשות תשובה שלימה לפני יוצר בראשית והבן.

(וקן ביתו מרבתינו אליעזר צבי מקאמרא)

אותו יתברך, או היית יודע בעצמך בודאי שעברת על כמה עבירות חמורות וקלות, כי כל האדם נידון כפי גודל חמתו, ולפי מה שהוא אדם כך משפטו ודינו לפני יוצר בראשית, ועל כל תנועה ותנועה אתה עתיד ליתן דין וחשבון, אוי תיכף ומיד חרד האיש הזה ועשה תשובה ואמר וידי הרבה ע"ש, לזה כתב התנא כאן אם למדת תורה הרבה מסתמא לא קיימת כל תורה כולה כל מה שלמדת, לזה לא צריך אתה להחזיק טובה לעצמך

אם למדה תורה הרבה ר"ל דע שעבודת הבורא ב"ה על ידי תורה הקדושה היא אין לה סוף, ולא ידע אנשי רבה ואין לה תכלית, וכתב רבינו חסדי אבות מעשה שאירע בימי הרמב"ם ולה"ה שאדם גדול לא היה רוצה לקרות וידוי של יום הכפורים, והוא כי אמר שלא עשה שום דבר עבירה, ולמה לו לדבר שקרים לפני השי"ת והוא חותמו אמת, והשיב לו הרמב"ם ולה"ה אלו ידעת בעצמך כמה חומר עבודת השי"ת, וכמה צריך לעבוד

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע

דיני ברכת השחר. סימן מו

ג. כל אחד לפי מה שהוא אדם ולפי היום והשעה יסדר הברכות, או תיכף בקומו אחר שיטהר עצמו, או בבית הכנסת:

~~~~ זר זהב ~~~~

מרן הריב"ש [הבעש"ט] סידר הברכות בבית הכנסת, והתחיל אדון עולם. אף על פי כן ראיתי הרבה צדיקים וקדושים שסידרו הברכות אחר חצות לילה כמנהג מרן האר"י^א, ולכן כתבתי שכל אחד יעשה כפי שטוב לו ולפי מוחו ומזגו להאיר על נפשו אורות צחצחות^ב:

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

לרבותי אשר נהגו עצמן כמנהג העולם בבית הכנסת וכו', וכבר תקנו לאומרים בבית הכנסת או בבית התפלה על הסדר, ואמר מורי מאחר שאין בנו כח לומר כל ברכה על מה שניתקנה כמו בחכמי התלמוד שאמרו אותן בשעת חיובן, כגון שמע קול תרנגולא וכו', ואנו חלשים ומי יעצור כח קדושה כמו הראשונים, או כמו קדוש עליון האר"י ז"ל עיר וקדיש מן שמיא נחית, לומר כל ברכה בכוונת הדעת בשעת חיובה, ואם סדרו הקדמונים על הסדר יותר טוב לאמרם בבית הכנסת, כמבואר בטור ובי" סימן מ"ו, עכ"ל. וכ"כ בעטרת צבי (ואתחנן על דף רס.).

ובדמשק אליעזר שם על הזוהר, כתב - ונראה מכאן [מהזוהר הנ"ל] כדברי רז"ל (ברכות ס:), וכן היה נוהג רבינו מרן האר"י זללה"ה, אבל רבינו מרן הבעש"ט זללה"ה היה מסדר אותם קודם תפלת השחר בבית הכנסת, ומנהג הזה נתפשט בכל העולם, וטוב הוא למשכיל דקדושה.

ב. נדרש מהפסוק (ישעיה נח יא) והשביע בצחצחות נפשך. ועיין בזוהר (ח"א רכד:) ובע"ח (שער עתיק פ"ה) מה שדרשו בזה.

א. בפע"ח (שער הברכות פ"ד) - הח"י ברכות, וברכות שיש מן ענט"י עד ברכת התורה, היה נוהג מורי זלה"ה לאמרם בביתו אפילו בלילה קודם עלות השחר, ומסדרם בכל ברכה וברכה שנתחייב בה, וכמ"ש בגמרא וכתב הרמב"ם ז"ל, כד שמע קול תרנגולא, מברך הנותן לשכוי בינה. כד משי ידיה, מברך ענט"י, והיה נפנה ובודק נקביו, וכו'. ובשעה"כ (ענין ברכת השחר) - וראיתי את מורי ז"ל שהוא לא היה מסדרם בבית הכנסת אלא בביתו בקומו ממיטתו כפי סדר הנזכר בגמרא, ע"ש. וע"ע בשע"ת (סק"ז).

ואיתא בזוהר (הקדמה י:) כד בר נש קאים בצפרא אית ליה לברכא למארי וכו', וכתב על זה רבינו בזהר חי (ח"א דף לו ע"ב ד"ה לברכא), מדברי הזוהר נראה שצריך לומר סדר הברכות כשקם ממטתו אחר חצות, וכך נהג מרן האר"י, ומרן הריב"ש טוב היה מסדרן בבית הכנסת, ואלו ואלו דברי אלהים חיים, עכ"ל.

ובפרי קודש הלולים (שער הברכות פ"ד) כתב - והנה ראיתי

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

לא תראך את המור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמות מן הקם תקים עמו (כב)

אינו יכול לעשות כלום, וצריך צדיק מזה העולם שיעזור לו שיראהו אך שלאט לאט יהזור לעבודת השם יתברך באמת ולהחזירו לדרך הישרה. רבינו הכיר את בנו של הצדיק שהיה ידוע לצדיק, ועל זה בכה רבינו ואמר 'אויב ס'קען אוזי זיין, ווער ווייסט וואו אונו האלט מיר, צו אונו זעמער אופן ריכמיגן וועג' (אם יכול להיות כזאת, מי יודע היכן אנחנו אוהים, אם אנחנו הולכין בדרך הישר) זה היה בכייתו של רבינו.

(עבודת עבודה אמרות קודש מאהש)

אחר גמר עריכת השולחן סיפר רבינו, שכשנכנס לביתו אחר קבלת שבת בא אליו צדיק אחד מעולם העליון, ובקש ממנו היות שהוא השאיר אחריו את בנו בעולם הזה שהוא ממלא את מקומו ומנהל אחריו את קהל חסידיו, ובנו הוא ערליכר אבל הוא נפל בעולם התמורה [תמורה פירושו שמחליף הכל, מפני שעבודתו אינו לגמרי באמת בלתי פניו, או אין לו קיום, שקר אין לו רגליים, וצריך הוא להחליף למחשבות מהורות (עין אוצר החיים ויקרא רצג:)], ועכ"ז הוא מנהיג עולם גדול. ועל כן בא לבקש ממני שאעשה לו טובה, מפני שמעולם העליון

סיפר הרה"ק רבי אלימלך מטאהש זי"ע: חסיד אחד היה גר בעיר בערנסאז שהיה נוהג לנסוע פעמים תכופות אל מו"ר רבינו הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרינא זי"ע לשבתות וימים טובים. וסיפר מה שראה בעיניו בהיותו אצל רבינו: פעם אחת בליל שבת קודש בעת שנכנס רבינו לערוך את שולחנו הטהור, התחיל רבינו לבכות בכיות נוראות ושפך נהרות של דמעות, בעת שהגיע לקדש על היין לא יכל רבינו להוציא מלה מפיו מרוב הדמעות. אנחנו לא ידענו איזה סיבה למה שאירע, מאורע כזה עוד לא היה.

אגרת הקודש

קונטרס חדש שנדפס פעם אחת בשנת תרפ"ד הנקרא בשם **אגרת הקודש** מהרה"ק רבי **צבי הירש מליסקא** זצ"ל להגאון רבי **שלמה גאנצפריד** זצ"ל בעל הקיצושי"ע, להצדיק דעת רבינו הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זיע"א בעל **ההיכל הברכה** על מה שפסק בספרו **עצי עדן** על המשניות שזמן קריאת שמע ותפלה הוא ע"פ שעות שוות, ותוכו רצוף דברי שבח ותהילה על רבינו הקדוש ועל חסידי קאמרנא.

היא לדעת הזוהר בשעות שוות, אלמא דר"א נותן סימן על שעות שוות ולא על זמניות.

ועוד קשה ג"כ דאם נאמר דמיירי בזמניות ולא בשוות, א"כ היאך נתן סימן במשמורה שליטת, תינוק יונק משדי אמו, ואשה מספרת עם בעלה, והטעם היא כמש"כ רש"י ז"ל דאז בני אדם נתעוררו משינתם, הלא ביום הקיץ בוודאי לא נתעוררו משינתם, וכן אין התינוק יונק, כיון שלא ישנו כל צרכיהם, אע"כ שמייירי בשעות שוות והיא ג"כ קושיא עצומה.

ע"כ נלענ"ד דאין משם ראייה כלל, ולתורץ קושייתו הנ"ל, מאחר דרבי אליעזר אומר דאיכא משמורה ברקיעא כמו בארעא, והנה ברקיעא היום והלילה שוין כמו שהביא היד אפרים זלה"ה, ע"כ הסימן של רבי אליעזר ג"כ אינו נוהג רק בזה הזמן שאצלינו, ג"כ היום והלילה שוין כגון בניסן ותשרי, אבל בזמן שאין היום והלילה שוין אז ג"כ הטבע זו נשתנה, אין הכלבים צועקין, ואין חמור נוער בשני המשמורות, ואין תינוק יונק משדי אמו דוקא בסוף המשמורה, מפני שאז אינו כאן ההנהגה כמו ברקיע, נשתנה גם זו.

ולכך פריך הגמרא שפיר, מאחר שרבי אליעזר אינו נותן סימן רק בזמן ששוין יום ולילה א"כ משמורה ראשונה סימנא למה לי הלא אורתא היא, וכן סוף המשמורה למה לי הא ימנא היא, כיון שכל עצמו של רבי אליעזר הוא דוקא בשוין.

ובזה יתורץ כל הקושיות ובי"ה מקום הניחו לי, וא"כ בודאי ר"א איירי בשעות שוות, ולענין קריאת שמע בשעות שאין שוות אין ראייה משם כלל, לא לכאן ולא לכאן כנלענ"ד.

ובזה אצא ואומר שלום ממני ידידו אוהבו הנאמן
הק' **צבי הירש** בהר"א ז"ל
אבדק"ק **ליסקא** יע"א

כסא דנחמתא

להגאון רבי **יהושע אשכנזי שליט"א**
ראש כולל רב אחא וראש כולל פא"י ירושלים עיה"ק

חזב"נ כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

על הסתלקותו של אביו, האי גאון אדיר וצדיק, משיירי כנסת הגדולה, מגזע אראלים ותרשישים, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, מגדולי הרבנים בדורינו, נואם בחסד עליון, יד"נ למוסדותינו הקדושים.

כקש"ת הגאון הגדול

רבי **אלימלך אשכנזי** זצוק"ל

גאב"ד מעלבורן

הש"ת ינחמכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ובהמשכת דרכו הטהורה תנוחמו

הנהלת המוסדות

שער הקונטרס

בי"ה

אגרת הקודש

מכתב פיתוח חותם הגאון הצדיק קדש הקדשים, רבים הלכו לאורו וכו', עטרת תפארת ישראל מרנא ורבנא **צבי הירש** אבד"ק **ליסקא** ז"ע ועכ"י.

ערוך אל רעו הגאון הצדיק וכו' מוה"ר **שלמה גאנצפריד** ז"ל, בעה"מ קיצור ש"ע קסת הסופר וכו'.

תוכו רצוף אהבה מסותרת ותוכחת מגולה לרעו הנ"ל, על תרעומותיו על בעה"מ עצי עדן על המשניות, והיא מרגניתא דלית לה טומא. נעתק מכ"י.

גאלנטא דרוק פאן שלמה זלמן נייפעלד תרפ"ד

נדפס ע"י ה' אברהם סאבאוויטש מק"ק סלאטינא

מבוא בדמים ולבייש פני תלמיד חכם.

ובעיני ראיתי באותם עיירות שהחזיר עליהם בכל שנה, המה ברוך השם אנשים כשרים, גם בני ביתם אנשים כשרים אשר מימיהם שותים.

וכבר מרגלא בפומא הא דאמרו חכמינו ז"ל, (נוה"ק אחרי מות ע"ג) **קודשא בריך הוא וישראל חד הוא**, דהיינו ג"כ כמו שאין אנו יכולים להכיר את בוראינו יתייש רק ע"י פעולותינו, כן התורה וישראל אין אנו יכולין להכיר כי אם על ידי הפועל היוצא מהם, וכיון שכמה מאות מישראל במדינותנו אשר חסים בצילו, הם אנשים כשרים וחסידים, בודאי הוא צדיק גמור ותלמיד חכם מופלג, אין להרהר אחריו.

ע"כ עצתי שמעכת"ה לא יודקק בדבר זה כלל וכלל, ולא יהא זאת לפוקה ח"ו. כ"ז אני אומר לדעתי הקלושה, אשר נראה לי באמת ובתמים.

והנה לפי הלכה מה שכתב מע"כ ראייה לדברי הרמב"ם ז"ל מגמרא ברכות (ג) שאמר רבי אליעזר שלשה משמרות הלילה, ומקשה הש"ס תחילת משמורה

סימנא למה לי, וכן סוף המשמורה למה לי, וא"כ אם לא נאמר כדעת הרמב"ם לא מקשה הש"ס כלום שהרי צריך ליתן סימן בעת שאין היום והלילה שוין, ע"כ יש ראייה מפורשת לדעת הרמב"ם ז"ל, הנה באמת היא קושיא עצומה.

אמנם באמת יש ג"כ ראייה משם להיפך, חדא מאמר שהביא בספר יד אפרים (שו"ע אור"ח סימן א) בשם הרב הקדוש רבי שלום מזרחי ז"ל שזמן קימת חצות הוא דוקא שעה י"ב הן בקיץ הן בחורף, והיא שעות שוות, מאחר שבגן עדן הוא כן, גם האשל אברהם (סימן א אות ד) מביא כן בשם הזוהר (ויקהל שמ) לענין חצות שהזוה"ק אומר כן. והנה הרב המג"א ז"ל (אור"ח א ד) כתב דלכן נתן סימן על אמצעית דאמצעייתא משום דאז הוא זמן חצות, וחצות

בי"ה פרשת בא שנת תבר"ך לפ"ק פה ליסקא יע"א.

ישפות שלום וברכה, מאלוקי המערכה, לכבוד ידידי רעי כאח לי, ה"יה הרב המאור הגדול, חריף ובקי, משנתו זך ונקי,

כקש"ת מוה"ר **שלמה גאנצפריד** נ"י ויהל, דינא דק"ק **אנוואר** תע"א.

הנה קבלתי מכתבו היקר, ונפשו בשאלתו, אם לערוך מלחמה וקרב נגד ספרו, של הרב הצדיק המאור הגדול מוריני הרב רבי **יצחק אייזיק** נ"י, ונדמה לו שמצוה יעשה בזה, כדי שלא יצא תקלה להורות מתוך ספרו.

הנה ידידי ידיד נפשי, אם ישמע לעצתי אל יכניס עצמו בדבר הזה כלל וכלל, כי הוא באמת איש צדיק, תלמיד חכם, ירא שמים מפורסם, כמותו ירבו בישראל, בן של קדושים, קדושי עליונים,

ארי בן ארי, בקי בנגלה ונסתר, וגם במשנה זו מה שכתב מלא יראה ואהבת ה'.

וח"ו לא יבא שום מכשול על ידו, ואדרבה באותה משנה עצמה מזרז ומזהיר שיקרא כל אחד קריאת שמע בין שש ושבע, הגם שכתב שאין עוברין זמן קריאת שמע לדעת הזוהר הקדוש עד לאחר תשע שעות, הנה מה חטא בזה שלמד זכות על ישראל שאינם עוברין זמן קריאת שמע, והוא בעצמו הזהיר שלענין שום דבר אחר (ענין שבת ותענית) חושבין שעות זמניות.

והנה באמת אין כל חדש תחת השמש, שמחלוקת זו היא בין האשכנזים ובין הספרדים (כוונתו לחסידים שכיניו אותן הספרדים), בענין קריאת שמע ותפלה, **שהם משכימים והם מעריבים**. וזה איזה שנים אשר ראיתי בספר **פנים יפות**, שמדבר בזה ג"כ שאין להתרעם על הצדיקים בזה, ושכחתי עכשיו באיזה פרשה מדבר מזה, אבל זה אני זוכר בביורו שהוא ג"כ מלמד זכות עליהם, והנה באמת אומר אני ג"כ **ברוך שבחר בהם ובמשנתם**, שיותר טוב להתפלל בגוף נקי ובטהרת מקוה, ובפרט מי שצריך לכך, הגם שמאחר בכך הזמן, והוא בכלל מה שאמרו חכמינו ז"ל (נויר כג) **גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה**, כמש"כ הרב המחבר **עשרה מאמרות**, (מאמר חקור דין חלק ג' פרק יא) שעבירה לשמה מצינו אצל הקב"ה שברא דברים המזיקים לרדות בהם העולם, אבל מצוה שלא לשמה לא מצינו בו יתב"ש ואינו כלל מכלל הבריאה.

והנה הגם שבזה מודינא לו, שהיה לו ראוי לכתוב דבר זה בדרך אפשר, גם לולי דברי הרמב"ם ז"ל הייתי אומר כן. אבל מ"מ בשביל זה אין אנו צריכין לבזותו ח"ו, ובפרט שמעלתו יכניס עצמו בדבר שאין מוטל עליו לתקן, וצריכין לזוהר שלא ליכוות בגחלתו, ועליהם ועל כיוצא בהם נאמר (דב"ה א, טו כב) **אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו**, ע"כ ברוך ה' אשר מנעך